

Hon- és népismerettanár zárószigorlati témakörök

1. **Néprajz:** Számoljon be a magyar néprajz kibontakozásának nemzetközi háttéréről. Magyarázza meg a kulturális örökség fogalmát, szerepét, tárgyát.
2. **Hagyomány:** Ismertesse a hagyomány fogalmát, a hagyományozódás törvényszerűségeit, a néprajz önálló tudománnyá válását, intézményeit.
3. **Szokások:** Ismertesse az ünnep és a hétköznapi rendjét, az ünnepek fajtáit, a megnyilvánulás módját és a hozzá kapcsolódó tárgyi és szövegfolklorisztikát.
4. **Szokások:** Mutassa be a temetkezési formákat, a halál előjeleit, jóslatokat. Jellemezze a magyar temetőket, sírt, sírjeleket. Ismertesse a temetkezési szokásokban bekövetkezett változásokat és azok okait.
5. **Folklór:** ismertesse az emberi élet fordulóinak főbb szakaszait. Magyarázza meg az átmenti rítus fogalmát funkcióját. Számoljon be a változási folyamatok törvényszerűségeiről.
6. **Folklór:** Mutassa be a kalendáris ünnepek főbb jellemzőit. Számoljon be a jeles napok változási folyamatainak okairól.
7. **Szövegfolklor:** Ismertesse a magyar népköltészet (népballada, kispika: szólás, közmondás, találós kérdések) történetét, eredményeit.
8. **Szövegfolklor:** Ismertesse a népmese, népmonda, prózai folklór műfajokat.
9. **Néphit:** Magyarázza meg a néphit és a mágia fogalmát, ismertesse a népit jellemzőit. Térjen ki a szakrális építmények néprajzára.
10. **Terek, tájak:** Ismertesse és magyarázza a táj, történeti táj, régió fogalmát, típusait. Etnikai betelepülés és földrajzi viszonyok a Kárpát-medencében, a magyar tájszemlélet és változása
11. **Néphagyomány a térben:** Ismertesse és jellemezze a magyar néprajzi tájakat és csoportokat a Dunántúlon és a Felvidéken.
12. **Néphagyomány a térben:** Ismertesse és jellemezze a magyar néprajzi tájakat és csoportokat az Alföldön és Erdélyben.
13. **Népek és kultúrák:** Mutassa be a nemzetiségeket a mai Magyarországon belül, térjen ki az interetnikus kapcsolatok törvényszerűségeire.
14. **Viselet:** Ismertesse és jellemezze a magyar népviseletek formáit, kapcsolja össze a népművészet történetével. Mutassa be a pásztorművészet díszítőeljárásait, valamint a pásztortárgyakat.
15. **Társadalomnéprajz:** Ismertesse és jellemezze a kis- és nagycsaládot, a paraszti családszervezetet. Mutassa be a faluközösséget és a parasztság vagyoni rétegződését.
16. **Táplálkozás:** Számoljon be a magyar népi táplálkozás szokásairól, az étkezés rendjéről, étkezési eljárásokról, valamint az evés kultúrájáról.
17. **Állattartás:** Ismertesse az állattartási módokat, a magyar ősi állatfajtákat és a pásztortársadalmat.
18. **Földművelés:** Mutassa be a természeti gazdálkodást (vadnövények felhasználása, halászat, vadászat, méhészet). Számoljon be a szántóföldi munkákról, a szőlőművelésről, gabonatermesztésről.
19. **Népi építészeti:** Ismertesse a településtípusokat. Mutassa be a népi építészeti jellegzetességeit, a magyar parasztház típusok fejlődését és lakáskultúráját, a népi bútorokat, gazdasági építményeket.
20. **Nemzetiségi és etnikai viszonyok:** Mutassa be az etnikai térszerkezet kialakulásának főbb történelmi csomópontjait a Kárpát-medencében. Röviden ismertesse a hazánkban élő nemzeti kisebbségek jogvédelmének lehetőségeit, a nemzeti kisebbségek védelméről szóló törvény rendelkezéseit!

21. **A családi szocializáció:** Ismertesse a család intézményével kapcsolatos legfontosabb fogalmakat és típusokat (szerkezet, együttélési forma, lakóhely, párválasztás módja, stb.)! Ismertesse az európai család intézményének történetét és utaljon a nemi szerepek átalakulására napjainkban!
22. **Társadalmi viszonyok:** Mutassa be a mai magyar társadalom rétegződését és demográfiai jellemzőit! Ismertesse a társadalmi és térbeli mobilitás jellemző tendenciáit!
23. **Anyagi kultúra:** Ismertesse a kézművesség szerepét jellemzőit a társadalomban. Mutassa be a textilkészítő, a bőrkészítő és feldolgozó, valamint a fafeldolgozó mestereket. Számoljon be az elfeledett magyar mesterségekről.
24. **Anyagi kultúra:** Ismertesse a fonható növények feldolgozását a termékek hasznosításának továbbélésének lehetőségét. Mutassa be a fazekas mesterséget a kiemelkedő fazekasközpontokat a Kárpát-medencében régiók szerint.